
Praatkaffee

voor familieleden van mensen met psychische kwetsbaarheid

11 mei 2017

door Geert Gardin, PZ Onzelvevrouw

Netwerk
Geestelijke
Gezondheidszorg
Zuid-West-Vlaanderen

ONZELIEVEVROUW
PSYCHIATRISCH ZIEKENHUIS BRUGGE **MENSEN.ANDERS.BEKEKEN**

Inleiding

- Binnen de vermaatschappelijking van zorg: belang van ondersteuning van familie en mantelzorgers
- Grote nood aan
 - Psycho-educatie en informatie voor familieleden
 - Lotgenotencontact en ervaringsuitwisseling

→ opstart van Praatkaffee

Praatkaffee De Stem

- Praatkaffee voor familieleden en mantelzorgers van mensen met psychose
 - In Cultureel Centrum in Oostkamp
 - ° september 2010 vanuit hulpverleners actief in psychosenzorg in regio Brugge
 - Richt zich op familieleden en nabij-betrokkenen van personen met psychotische kwetsbaarheid
 - Ook cliënten en hulpverleners aanwezig
 - Ook veel bezoekers van buiten Provincie
 - Belang van 'herkenbaarheid' van thematiek
-

Praatkaffee De Stem

- Praatkaffee “De Stem”:
 - Geven van stem aan familieleden, mantelzorgers en mensen met een psychose
 - ‘Horen van stemmen’ als symptoom van psychose

 - Inhoud
 - Tweeledig programma
 - Informatief gedeelte met spreker
 - Met deskundige of panel van medebetrokkenen die een bepaald aspect van psychose belichten
 - Uitgebreid ontmoetingsmoment erna
 - Lotgenoten ontmoeten elkaar, kunnen samen iets drinken en rustig aan de praat gaan
-

DVD Player

Praatkaffee De Stem

■ Programma:

- Startavond met Kristien Hemmerechts en Wannes Cappelle
 - Filmvoorstellingen
 - Voorstelling 'VDIP' (Vroege Detectie en Interventie Psychose)
 - Psychose en middelengebruik
 - Psychose en kunst (panelgesprek)
 - Poëzie en psychose
 - Toneelvoorstelling 'Kopbeest'
 - Ervaringsdeskundigheid (Poco Loco)
 - Kwartiermaken: werken aan een gastvrije omgeving
 - Ervaringsdeskundigheid: what's in a name?
 - Familie als participant
 - ...
-

Praatkaffee De Stem

■ Praktisch

□ Praatkaffee De Stem:

- 5x per jaar (niet in de zomervakantie)
 - Laagdrempelig
 - In een neutrale locatie: Cultureel Centrum in Oostkamp
 - Gratis
 - Samenwerkingsverband: partners uit diverse hoeken:
 - Diensten van binnen de geestelijke gezondheidszorg
 - PZT, mobiele teams, beschut wonen, CGG, residentiële voorzieningen
 - Eerstelijnsdiensten
 - Familievrijwilligers
 - Similes
-

Praatkaffee De Stem

- Voorbereiding:
 - Stuurgroep Praatkaffee Psychose
 - Brede samenstelling vanuit de 13 partners
 - Evaluatie van voorbije Praatkaffee (op basis van evaluatieformulieren)
 - Suggesties thema's en sprekers
 - Data plannen
 - Praktische afspraken
 - Rekeningoverzicht, subsidie
 - Communicatie en PR
 - Website, nieuwsbrief, flyers, posters...
-

dinsdag 27 januari 2015

Dwang en drang
(vrijheidsbeperkende maatregelen)
in de behandeling van psychose
Dr. An Vermassen

Plaats: De Valkaart
A. Rodenbachstraat 42
8020 Oostkamp

Uur: 18.30 uur: deuren open
19.00 uur: start praatkoffee

Deelname: gratis
vooraf inschrijven is niet nodig

Info De Stem, Praatkoffee Psychose:
www.praatkoffee-destem.be

De Stem, het Praatkoffee Psychose is een samenwerkingsinitiatief van verschillende partners, actief in de geestelijke gezondheidszorg in de Brugse regio.

Het begrenzen van de vrijheid van de patiënt is zeer ingrijpend, op de eerste plaats voor de patiënt, maar ook voor de familie. Het ingrijpen in deze vrijheid gebeurt meestal door 'dwang en drang' (vrijheidsbeperkende maatregelen).

Concreet vallen o.a. volgende maatregelen onder 'dwang en drang': regels en afspraken, beperking van het uitgaan, afzonderen en fixeren, dwangopname, beheer van de goederen, medicatie onder dwang, ... Dwang en drang maatregelen kunnen enkel en alleen genomen worden indien de toestand van de patiënt dit vereist en andere geschikte vormen van (vrijwillige) behandeling/zorg uitgeput zijn.

Dr. An Vermassen, psychiater verbonden aan het PZ Onze-Lieve-Vrouw, komt dagelijks in contact met dwang en drang maatregelen. Zij zal ons verder inleiden in deze moeilijke problematiek. Tijdens het volgende praatkoffee (31/03/2015) gaan we daar graag op door aan de hand van een panelgesprek. Na de inleiding is er uiteraard weer voluit tijd voor een ongedwongen babbel en drankje aan de tafels.

Volgende praatkoffees (nog in voorbereiding):
31/03/2014 Vervolg Vrijheidsbeperkende maatregelen
26/05/2015 Prof.dr. Stijn Vanheule

PO: Similes West-Vlaanderen Eke De Groot	P.Z. Onze-Lieve-Vrouw Dirk Snauwaert	P.C. Sint-Amandus Frank Schaffler
09 216 8804	050 30 18 52	050 79 95 00
Eke.de.groote@similes.be	Dirk.Snauwaert@olv.gzj.be	Frank.Schaffler@francita.org

Met steun van:

De Gemeente Oostkamp
Het Overlegplatform Geestelijke Gezondheid
Provincie West-Vlaanderen Regionaal Comité Noord
Cera

www.praatkoffee-destem.be

Praatkaffee De Stem

- Organisatie op de avond zelf
 - Klaarzetten en aankleding zaal
 - Kort welkomswoord – duiden van Praatkaffee
 - Tijdens Praatkaffee:
 - Bar, rondbrengen drankjes
 - Ondersteuning bij gesprekken
 - Groeiende groep extra steunfiguren
-

Praatkaffee De Stem

- Financieel
 - Gratis aangeboden aan bezoekers
 - Begroting van +/- 2500 euro per jaar
 - Huur en aankleding van de zaal
 - Drukwerk
 - Onkosten sprekers (ereloon, vervoerskosten)
 - Website
 - Gedragen door
 - Projectsubsidie CERA
 - Serviceclubs
 - Netwerk
-

Praatkaffee De Stem

- Resultaten
 - Evolutie van informatieve avonden naar echte ontmoeting
 - Mensen leren elkaar kennen, vinden herkenning, steun en deskundig advies
 - Mensen vertrekken niet meer na informatieve gedeelte
 - Niet meer louter informatief, nu eerder panelgesprek met betrokkenheid van cliënt, familie en hulpverleners
 - Belang van goede voorbereiding
-

Praatkaffee De Stem

- Praatkaffee De Stem:
 - Aanvullend op informatieve sessies psycho-educatie in Noord-West-Vlaanderen
 - Vast onderdeel geworden van Zorgcircuit Psychose
 - Telkens zo'n 100 à 120 aanwezigen
 - Goed gekend, vlotte doorverwijzing vanuit verschillende diensten
 - Hulpverleners en studenten: welkom, als partner in de triade
 - Meedenken en luisteren naar familieleden, aanwezig zijn
-

Praatkaffee De Stem

- Evaluatie:
 - Positieve feedback
 - Via verschillende wegen bij Praatkaffee terechtgekomen
 - Hulpverleners en studenten ook opvallend aanwezig
 - Vraag naar info blijft
 - G3-prijs 2011: Gezinsvriendelijke Geestelijke Gezondheidszorg
-

Praatkaffee In Balans

- Organisatie door Netwerk GGZ Zuid-West-Vlaanderen
 - Gedragen door stuurgroep met Similes en de verschillende GGZ-partners
 - Geïnspireerd door Praatkaffee De Stem
 - Doelgroep: familieleden van mensen met een persoonlijkheidsprobleem
 - Andere doelgroep dan in Brugge
 - Vaak moeilijke relatie met familielid
 - Veel behoefte aan steun, hun verhaal kunnen doen...
-

Praatkaffee In Balans

- Praktisch:
 - In Centrum Mozaïek in Kortrijk
 - 4x per jaar op dinsdagavond
 - Met stuurgroep die zorgt voor voorbereiding en organisatie op avond zelf
 - Groot belang van PR en communicatie
 - Financiering door Netwerk zelf
 - Huur en aankleding zaal
 - Spreker (telkens 250 euro per spreker)
 - Drukwerk (affiches en flyers)
 - Inkom: €1
-

“Het praatkaffee is er voor familieleden van mensen met een psychische kwetsbaarheid. Het is een plaats om lotgenoten te ontmoeten en ermee aan de praat te gaan.”

PRAATKAFFEE MET DR LUC SWINNEN

‘Burn-out: uw brein in brand’

Dinsdag 14 maart 2017 - 19u30
VC Mozaïek, Overleiestraat 15A, Kortrijk

Spreker

Dr Luc Swinnen, arts en stressconsultant

Inkom

€ 1 (inschrijven niet nodig)

VOLGENDE PRAATKAFFEE

Dinsdag 13 juni 2017

Anne Callewaert en Carol Rosseel

CGG Mandel en Leie

*‘Kinderen van ouders met psychische problemen-
Kopp- zijn. Hoe kunnen we elkaar verder helpen?
Een uitwisseling van gedachten en ervaringen.’*

Meer info over In Balans:
www.psy Zuid.be
praatkaffee.inbalans@gmail.com

Een initiatief van het Netwerk Geestelijke
Gezondheidszorg Zuid-West-Vlaanderen en Similes

Praatkaffee In Balans

- Doelgroep: familieleden van mensen met persoonlijkheidsprobleem
 - Moeilijk te bereiken
 - Beperking qua thema's
 - Keuze voor verruiming in 2016:
Praatkaffee voor ***familieleden van mensen met een psychische kwetsbaarheid***
 - Ruimere doelgroep
 - Inhoudelijk: meer thema's mogelijk
-

Praatkaffee In Balans

■ Programma:

- ❑ Persoonlijkheidsproblemen en gezin: proberen samen te leven
 - ❑ Psychisch sterker staan door communicatie
 - ❑ Herstelondersteunende zorg vanuit het perspectief van de familie
 - ❑ Wat als zelfzorg zoek is? Hoe omgaan met zelfbeschadigend gedrag?
 - ❑ Crisisinterventie aan huis met aandacht voor de context
 - ❑ Kinderen van ouders met psychische problemen – KOPP zijn
 - ❑ Herkennen, begrijpen en omgaan met zelfmoordgedachten
 - ❑ Burn-out: uw brein in brand
-

Praatkaffee

- Verschilpunten tussen De Stem en In Balans
 - In Zuid-West-Vlaanderen:
 - Minder aanbod psycho-educatie
 - Meer nood aan informatie en kennis
 - Filmavonden, poëzie, auteur... slaan minder aan
 - Minder familieleden die elkaar kennen, groter belang van spreker
 - Aantal aanwezigen varieert afhankelijk van spreker
-

Conclusie

■ Praatkafee:

- ❑ Speelt in op grote nood bij familieleden om ervaringen uit te wisselen/ hun verhaal doen
 - ❑ Nood aan informatie en 'hoe omgaan met...'
 - ❑ Belang van samenwerking tussen organisaties en met familieleden en Similes
 - Partners binnen het Netwerk leren elkaar beter kennen
 - ❑ Warme, informele sfeer creëren / neutrale locatie
 - ❑ Blijvende aandacht voor PR en communicatie
 - Ruime communicatie, ook naar familieleden van mensen die niet begeleid worden door GGZ-diensten
 - ❑ Belang van voldoende steunfiguren/hulpverleners
-